

Jachtpartij van Havik *Accipiter gentilis* in Nieuw-Leeuwenhorst

Hein Verkade

De watervogeltelling op 15 maart 2003 leverde het vertrouwde beeld op voor die periode van het jaar. Onder de struiken langs het water zaten wat wintertalingen verscholen, terwijl enkele kuifeenden driftig naar hun dagelijkse maaltijd doken. Verder zwierven er wat dodaarsjes en wilde eenden rond. De enige onrust werd veroorzaakt door een paartje krakeenden dat in gevecht was met een ongepaard mannetje. Met gestrekte nekken zwommen zij achter elkaar aan. Dan weer viel de rivaal aan waarna de eend onderdook. Een onvolwassen aalscholver leek alleen boven water te komen om lucht te happen. Daarna direct weer kopje onder, op zoek naar vis. Het stralende weer en de eerste zingende tjiiftjaf gaven me een beetje lentegevoel.

Een grijze roofvogel glijdt laag over het water en gaat in de struiken tegenover het kijkscherm zitten. De vogel is schitterend te zien en blijkt een volwassen Havik te zijn. Het fel oranje-gele oog met daarboven een steeds breder wordende witte oogstreep zijn goed te zien. Hierboven een grijs toupetje en eronder een grijze oorschelp. De brede borst en buik zijn heel fijn grijs dwars gestreept. Doordat de vogel vrij dicht boven het water is gaan zitten, komen enkele wintertalingen onder de struiken tevoorschijn en zwemmen naar open water. Vreemd genoeg vliegen zij niet weg. Normaal zijn wintertalingen bij onraad het eerst van alle eenden op de wieden. Even later vliegt de Havik enkele meters verder en opnieuw verschijnen er wintertalingen. Dit gedrag herhaalt zich vele malen tot er een groep van meer dan vijftig wintertalingen bij elkaar midden op de vijver zit. Er voegen zich ook kuifeenden, dodaarsjes en twee slobeeden bij de groep. De spanning stijgt onder de eendjes en bij mij achter het kijkscherm. Je voelt dat er iets gaat gebeuren. Nerveus zwemmen de eenden als een school vissen synchroon heen en weer op ieder beweging van de roofvogel. De aalscholver lijkt niet onder de indruk en duikt in hetzelfde tempo voort.

Plotseling maakt de Havik zich los uit de struik en duikt midden in de groep eenden. Veel gespetter en paniek, maar er vliegt weer niets op. Even later komt alleen de roofvogel uit het water en vliegt, zonder prooi, weg uit mijn beeld. Aan het gedrag van de eenden is af te leiden dat de Havik niet ver weg kan zijn. Minutenlang blijft de situatie ongewijzigd, totdat een mannetje slobegend het waagt om op te vliegen. Uit het niets duikt de Havik op hem. Met een jan-van-gent-achtige duik weet de eend te ontkomen en weer heeft de grote rover het nakijken. De slobegend heb ik daarna niet meer gezien. Nu herneemt zich de oude situatie. De groep eenden valt uiteen, en de Wintertalingen verdwijnen geleidelijk onder de struiken. De Havik heeft kennelijk opgegeven.

Het lijkt wel of het hele gebeuren aan de aalscholver voorbij is gegaan. Deze blijft onvermoeid duiken en heeft inmiddels zichtbaar succes. Een prachtige voorn met rode

vinnen wordt eerst aan den volke getoond voordat deze in zijn keel verdwijnt. Die had dus meer succes dan de Havik.

Teruglopend denk ik nog even terug aan het voorbije schouwspel. Diverse keren heb ik Haviken zien jagen, echter nog nooit op waterwild. Gezien het gedrag van de wintertalingen en de tactiek van de roofvogel gebeurt het waarschijnlijk wel vaker. De eendjes wisten kennelijk dat ze meer kans zouden maken door op het water te blijven zitten dan op te vliegen. Eigenlijk logisch als je wel eens waargenomen hebt met welk gemak een Havik een snelle duif uit de lucht slaat.

Summary: A hunting Northern Goshawk *Accipiter gentilis* at Nieuw-Leeuwenhorst

On 15 March 2003, an adult Northern Goshawk attempted to capture ducks, which - upon emergence of the Goshawk - left the vicinity of the shore and flocked in the centre of a pool (>50 Teal, and some Gadwalls, Northern Shoveler, Mallards and Little Grebe present) after having left the cover of bushes on the shore. The Goshawk unsuccessfully attempted to capture a duck by flying straight into the flock (landing on the water), and again when a Shoveler drake rose from the water (which escaped miraculously by diving straight back into the water).

Adres: van Limburg Stirumstraat 40, 2201 JP Noordwijk.